

[Steen Folke]

stilling lodret. Det er jo det, der er sket, og det har man mildest talt ikke lagt skjul på fra elsselskabernes side med Elsam i spidsen.

Jeg synes, det er ret forrygende, at menige socialdemokrater, om jeg så må sige, finder sig i dette dobbeltspil, finder sig i, at man på kongressen sidder og vedtager disse erklæringer om, at man sandelig må se at få dette bragt til ophør, at man henstiller til eller pålægger, eller hvad det nu er, bestyrelsesmedlemmer i elsselskaberne at gå ind for det og arbejde for det. Men i øvrigt ikke et ord i retning af at henstille noget tilsvarende til de socialdemokratiske medlemmer af folketinget eller regeringer. Og alle og enhver ved, at det er i denne sammenhæng, magten ligger til at ændre disse ting. Socialdemokraterne rundt omkring i elsselskaberne er stort set i mindretal alle steder, det kan man også finde ud af, det kan ikke være nogen hemmelighed, men herinde var der mulighed for at gribe effektivt ind, hvis socialdemokratiet ville.

Nu vel, mere og mere tyder på, at det vil man altså ikke, og det ligger i virkeligheden i meget god forlængelse af det, der hele tiden har været socialdemokratiets holdning i Sydafrikapolitikken. Den har nok været at gå ind for verbale fordømmelser af apartheidregimet, og det er udmærket, det er også nødvendigt, det skal gøres, men så snart det er kommet til noget, der forpligtede, når ordene skulle omsættes til handling, så har man slået bak, så har der ikke været noget at hente. Det, der blev gennemført sidste forår, var udelukkende af symbolsk betydning, dette med at stoppe for eksportkreditgarantier og at hjemtage en eksportstipendiat. Det var mildest talt kun den symbolske værdi i det, der var noget ved. Nu snakker vi om og diskuterer nogle ting, hvor der ville være en reel økonomisk effekt af det, og så er man altså ikke med.

Jeg mener desværre, at det er i udmærket overensstemmelse med det, der hele tiden har været socialdemokratiets politik i Sydafrikaspørgsmålet. Man har gerne villet føre sig frem vældig progressivt og kritisk, og det synes jeg er udmærket, men hver gang har man sagt stop, når det er kommet til, at nu skulle det altså omsættes til realiteter. De fromme forventninger til, at tingene nok skal falde på plads, som hr. Poul Nielson er inde

på, og at man afventer osv., det er jo kun en forhalingsmanøvre.

Jeg må sige, at jeg synes, det er kendetegnende, at socialdemokratiet bliver ved at påberåbe sig, at man vil gå ind for alt muligt, hvis ingen vil vedtage bindende sanktioner. Men det, man selv kan gøre dér, hvor man selv havde mulighed for at gå i spidsen, dér vil man, når det kommer til stykket, ingenting. Derved sikrer man, at der reelt ikke bliver gjort noget effektivt, som kunne støtte den kamp mod apartheidregimet i Sydafrika, der er stærkt voksende i disse år – det ved alle – og hvor der kunne gives et reelt bidrag til den sorte befolknings frigørelse fra det undertrykkende regime i Sydafrika.

(Kort bemærkning).

Honoré (KrF):

Som et afgørende argument for ikke at købe kul i Sydafrika nævnte hr. Steen Folke de dårlige løn- og arbejdsvilkår for den sorte del af minearbejderne. Det nævntes endvidere, at de sorte minearbejdere i Sydafrika ikke har nogen strejkeret, og som følge deraf skal vi forbyde kulindkøb i Sydafrika.

Nu køber Danmark også kul i Polen, og jeg vil derfor gerne spørge, hvordan hr. Steen Folke stiller sig til de muligheder, der så må være. Det første, jeg vil spørge om, er: er forslagsstillerne og deres ordfører overbevist om, at polske kulminearbejdere har gode løn- og arbejdsvilkår, og at de polske minearbejdere har strejkeret? Det må forslagsstillerne formodentlig være, siden de ikke ønsker at bringe de polske kulindkøb til ophør.

For det andet: hvis forslagsstillerne mener, at de polske minearbejdere ikke har gode løn- og arbejdsvilkår og ikke har strejkeret, ønsker de så at arbejde for et snarligt forbud mod kul fra Polen? Det er to meget væsentlige spørgsmål, som jeg mener bør afklares ved en lejlighed som denne, hvor man ud fra spørgsmål om løn- og arbejdsvilkår og strejkeret ønsker at begrunde et forbud mod kulkøb i et andet land.

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Der er stillet to spørgsmål til mig. Hr. Ib Christensen efterlyste holdningen til boykotforslagene i FN. Jeg refererede to gange i mit indlæg til den tale, som udenrigsministeren holdt her, hvori det var indeholdt, hvad hr.